

Græsk-romersk metrik

1. Metriske tegn

U	kort
–	lang
x	anceps
<u>U</u>	lang der kan opløses i to korte
<u>U</u>	to korte der kan sammentrækkes i én lang
oo	to stavelser der kan være lang eller kort i vilkårlig rækkefølge
^	kolonet er <i>akefalisk</i> eller <i>kataleptisk</i> (dvs. mangler en stavelse hhv. først eller sidst)
..	kolonet er <i>anaklastisk</i> (dvs. rækkefølgen av metra er byttet om)
	ordgrænse
	pause eller periodegrænse
⊗	koronis (digtbegyndelse / -slutning)

2. Metra og kola

			"æoliske kola"		
x-U-	<i>ia</i>	iambe	-U-U--	<i>ith</i>	ithyphallicus
-U-x	<i>tr,tro</i>	trokæ	-U-x-U-	<i>lk, lec, E</i>	lecythion
-U	<i>da</i>	daktyl	x-x-U-U-	<i>em</i>	enneasyllabus
<u>U</u> <u>U</u> <u>U</u> <u>U</u>	<i>an</i>	anapæst	oo-U--	<i>ph, pher</i>	pherecrateus
-U-	<i>cr, e</i>	creticus	oo-U-U-	<i>gl</i>	glyconeus
-U-	<i>ch, cho, d, e</i>	koriambe	oo-U-U--	<i>hi, hipp</i>	hipponacteus
U--	<i>ba</i>	bacchius	x-U--	<i>r (,ph)</i>	reizianus
U--	<i>io, ion</i>	ionicus	x-U-U-	<i>tl, tel (,gl)</i>	telesilleus
x--U-	<i>δ</i>	dochmius	x-U-U--	<i>hag (,hi)</i>	hagesichoreus
-U-U-	<i>hem, D</i>	hemiepes	-U--	<i>ad</i>	adoneus
			-U-U-	<i>dod</i>	dodrans
			-U-U--	<i>ar</i>	aristophaneus
			oo-U--U-U-	<i>gl^c</i>	asclepiadeus minor
			oo-U--U--U-U-	<i>gl^{2c}</i>	asclepiadeus major

3. Litteratur

- Christ, W.: *Metrik der Griechen und Römer*. Leipzig ²1879.
Drexler, H.: *Einführung in die römische Metrik*. Darmstadt 1967.
Korzeniewski, D.: *Griechische Metrik*. Darmstadt 1968.
Maas, P.: *Greek Metre*. Oxford 1962.
Snell, B.: *Griechische Metrik*. Göttingen ³1962.
Ussing, J.L.: *Græsk og romersk Metrik*. Kjøbenhavn 1893
West, M.L. *Greek Metre*. Oxford 1982
West, M.L. *Introduction to Greek Metre*. Oxford 1987

4. Stikiske verssmål

daktylisk heksameter

$\text{—}\overline{\text{UU}}\text{—}^1\overline{\text{UU}}\text{—}^2\overline{\text{U}}\overline{\text{U}}\text{—}^3\overline{\text{UU}}\text{—}^4\overline{\text{UU}}\text{—}^5\overline{\text{UU}}\text{—} \text{—} |||$

cæsurer (pause i et metrum)

¹ τριθημιμερής

² πενθημιμερής

³ κατὰ τρίτον τροχαῖον

⁴ ἑφθημιμερής

diærese (pause mellem metra)

⁵ bukolisk diærese

elegisk distikon

$\text{—}\overline{\text{UU}}\text{—}^1\overline{\text{UU}}\text{—}^2\overline{\text{U}}\overline{\text{U}}\text{—}^3\overline{\text{UU}}\text{—}^4\overline{\text{UU}}\text{—} \text{—} || \text{—}\overline{\text{UU}}\text{—}\overline{\text{UU}}\text{—} | \text{—}\overline{\text{UU}}\text{—}\overline{\text{UU}}\text{—} |||$

iambisk trimeter

$\underline{\text{xUU}}\text{—}^1\underline{\text{U}}\text{—}^2\underline{\text{UX}}\text{—}^3\underline{\text{UU}}\text{—}^4\underline{\text{UX}}\text{—}^5\underline{\text{UU}}\text{—} |||$

iambisk senar

$\underline{\text{xUU}}\text{—}^1\underline{\text{UX}}\text{—}^2\underline{\text{UU}}\text{—}^3\underline{\text{UX}}\text{—}^4\underline{\text{UU}}\text{—}^5\underline{\text{UX}}\text{—}^6\underline{\text{UU}}\text{—} |||$

trokæisk tetrameter

$\underline{\text{UUUU}}\text{—}^1\underline{\text{xUU}}\text{—}^2\underline{\text{UUUX}}\text{—}^3\underline{\text{UU}}\text{—}^4\underline{\text{UXUU}}\text{—} |||$

trokæisk septenar (versus quadratus)

$\underline{\text{UXUU}}\text{—}^1\underline{\text{x}}\text{—}^2\underline{\text{UXUU}}\text{—}^3\underline{\text{UXUU}}\text{—}^4\underline{\text{x}}\text{—}^5\underline{\text{UU}}\text{—}^6\underline{\text{UU}}\text{—}^7\underline{\text{UU}}\text{—} |||$

5. Hyppige strofiske verssmål

sapphisk strofe

$\text{—U—x—UU—U—} \text{—} || \text{—U—x—UU—U—} \text{—} || \text{—U—x—UU—U—x} \text{—} | \text{—UU—} \text{—} |||$

alkæisk strofe

$\text{x—U—x—UU—U—} || \text{x—U—x—UU—U—} || \text{x—U—x—U—x} \text{—} | \text{—UU—UU—U—} \text{—} |||$

6. Prosodi

- en metrisk periode **skanderes ud i ét** uden hensyn til syntaktisk pause eller replikskifte
- en stavelse er **lang**, hvis den indeholder en lang vokal eller diftong (natur) eller hvis den ender på en konsonant (position)
- **hiat** (vokalsammenstød mellem ordene) undgås
- en kort vokal **elideres** i slutningen av et ord foran en følgende vokal
- en lang vokal eller diftong **forkortes** i græsk (*vocalis ante vocalem corripitur*) og **elideres** i latin i slutningen av et ord foran en følgende vokal
- to vokaler kan **trækkes sammen** til én lang vokal (synizese, synaløfe eller krasis)
- **h** forhindrer *ikke* elision og forlænger *ikke* en forudgående kort stavelse
- en stavelse forbliver undertiden kort foran **klusil + likvid** (*muta cum liquida*)
- græsk: en stavelse forlænges normalt foran ζ (ligeledes i græske låneord i latin)
- græsk: en stavelse forlænges undertiden foran forlydende og udlydende **q, λ, ν, μ, σ**, særlig i epos
- græsk: foran ord, der oprindeligt begyndte med *w (**digamma**), er der ofte hiat eller position
- latin: **udlydende -m** forhindrer *ikke* elision
- latin: en stavelse forbliver undertiden kort foran **udlydende -s**, særlig i komedien
- latin: **iambeforkortelse**, dvs. U- => U, særlig i komedien